

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

# התוועדות

כבוד קדושת

## אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש



### פורים, ה'תשל"ה

חלק ג – יוצא לאור לש"פ פקודי, ב' אדר-שני, ה'תשפ"ב



יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ואחת לבריאה

שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע

## פתח דבר

לקראת ש"פ פקודי, ב' אדר-שני הבעל"ט, הננו מוציאים לאור חלק שלישי מהתוועדות חג הפורים ה'תשל"ה, הנחה בלתי מוגה (חלק ראשון י"ל לש"פ תשא, חלק שני י"ל לש"פ ויקהל).

\*

בתור הוספה — מכתב (תדפיס מכרכי אגרות-קודש שמכינים עתה לדפוס).

\*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

## ועד הנחות בלה"ק

ער"ח אדר שני, ה'תשפ"ב,  
שנת המאה ועשרים להולדת כ"ק אדמו"ר זי"ע,  
ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2022 by

**LAHAK HANOCHOS INC.**

788 Eastern Parkway Suite #408 | Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610

info@lahak.org • <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch.

5782 • 2022

*Printed in the United States of America*

נדפס בדפוס

**CH Print & Ship**

478 Albany Ave. Brooklyn N.Y. 11203

(718) 771-5000

נסדר והוכן לדפוס

על ידי חיים שאול בן חנה

בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"

(718) 604-2610

נדפס בסיוע ולזכות יצחק בן לאה וזוגתו רבקה ויקה בת רחל ומשפחתם שיחיו

לו. דובר לעיל (ס"ב) אודות מאמר הבעש"ט בפירושו "הקורא את המגילה למפרע לא יצא", שיש בזה גם הרמז, שאם קורא את המגילה וחושב שזהו רק הזכרת ענין שאירע בעבר, "למפרע", אזי "לא יצא".

וכשם שהדין ד"לא יצא" כפשוטו הוא לא רק כשקורא את כל המגילה "למפרע", אלא אפילו אם רק חלק מהמגילה קרא "למפרע", ושאר החלקים קרא כסדרן, גם אז "לא יצא" — הנה מזה מובן גם בנוגע לתורת הבעש"ט הנ"ל, שלא רק כללות המגילה היא הוראה גם עתה (ולא רק זכרון מאורע שאירע בעבר), אלא גם פרטי המגילה.

ועאכ"כ ענין שבו מסיימת המגילה — שלכאורה בכלל אינו מובן מדוע נקבע במגילה:

לאחרי סיפור הנס, והאופן ש"קיימו וקבלו היהודים"<sup>40</sup>, עד ש"ותכתוב . . את כל תוקף (תוקפו של נס) לקיים את אגרת הפורים הזאת השנית"<sup>165</sup> — מסופר בסיום המגילה<sup>166</sup>: "וישם המלך אחשוורוש מס וגוי", "וכל מעשה תקפו וגבורתו ופרשת גדולת מרדכי אשר גדלו המלך וגוי", "כי מרדכי היהודי משנה למלך אחשוורוש וגדול ליהודים ורצוי לרוב אחיו דורש טוב לעמו ודובר שלום לכל זרעו".

ולכאורה, סיפור זה — אודות מרדכי, ולפנ"ז הסיפור אודות אחשוורוש — אין לו שייכות כלל לעניני המגילה?!

ובפרט כיון שנקבע במגילה ונעשה חלק מתורה מלשון הוראה<sup>167</sup>, הרי בודאי שצריכה להיות מזה הוראה ברוח ימי הפורים, ועד — הוראה במשך כל השנה כולה, כמו "ליהודים היתה אורה זו תורה" עד "ויקר אלו תפילין", שצ"ל כן במשך כל השנה כולה.

לז. הביאור בדברי הגמרא<sup>168</sup> על הפסוק "ורצוי לרוב אחיו": "לרוב אחיו, ולא לכל אחיו, מלמד שפירשו ממנו מקצת סנהדרין" (לפי שבטל מדברי תורה ונכנס לשררה), "גדול תלמוד תורה יותר מהצלת נפשות, דמעיקרא חשיב לי' למרדכי (בין אנשי כנסת הגדולה) בתר ארבעה, ולבסוף בתר חמשה, מעיקרא כתיב כו' ולבסוף כתיב כו'" (שמזה מוכח שמשמים הסכימו על זה שפירשו ממנו כו'),

— שרוב הסנהדרין הסכימו עם הנהגתו, ולכן המשיך בה. וגם

בראשית (בשם הרד"ק). זח"ג נג, ב.

(168) מגילה טז, ב (ובפרש"י).

(165) אסתר ט, כט.

(166) קאפיטל יו"ד.

(167) ראה רד"ק לתהלים יט, ח. גו"א ר"פ

מקצת סנהדרין — לא חלקו עליו או שלא היתה רוחם נוחה הימנו, אלא רק "פירשו ממנו", כיון שהיתה להם דרך ושיטה שונה.

וגם לאחרי שפירשו ממנו מקצת סנהדרין נשאר מרדכי בסנהדרין, כי, הסנהדרין "הי' להם לילך ולקשור חבלים של ברזל במתניהם כו' ויחזרו בכל עיירות ישראל כו' וילמדו את ישראל כו'"<sup>169</sup>, אע"פ שע"י היציאה ממקומם בלשכת הגזית לחזר בעיירות ישראל נעשית ירידה בכח ותוקף הסנהדרין, והיינו, שאפילו מצד ענין הסנהדרין גופא כדאי הירידה בשביל טובת הרבים —

הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונדפס<sup>170</sup> בלקו"ש חט"ז ע' 373 ואילך.

לח. והענין בזה — שהדבר תלוי באופן עבודתה של כל נשמה. ולדוגמא: יש נשמות ששייכים לשבט והנהגת ישכר באופן ש"תורתם אומנתם"<sup>171</sup>, ויש נשמות שגם אצלם מוכרח להיות קביעות עיתים בתורה, אבל הם שייכים לשבט והנהגת זבולון באופן שתומכים בלומדי תורה — "תומכי מאושר"<sup>172</sup>. ויש בזה מה שאין בזה, שלכן מצינו שזבולון קדם לישכר, כמ"ש<sup>173</sup> "שמח זבולון בצאתך" ורק לאח"ז נאמר "וישכר באהליך"; ולאידך, יש גם מעלה בישכר לגבי זבולון, שלכן בכמה וברוב המקומות נזכר ישכר לפני זבולון — כסדר תולדותם, כמ"ש גם בפירוש רש"י<sup>174</sup> שאודותיו דובר בשבת שעברה<sup>175</sup>.

ועד"ז ישנו חילוק בנוגע לסנהדרין — שכל אחד מע"א חברי הסנהדרין צריך שתהי' לו דעה משלו, ולא רב ותלמיד כו'<sup>176</sup> — שהיו ביניהם כאלו שאופן עבודתם היתה כמו אופן עבודת מדרכי, והיו כאלו — "מקצת סנהדרין" ש"פירשו ממנו" — שעבודתם היתה לא כמו עבודת מרדכי לאחרי שנעשה "משנה למלך אחשורוש".

ולהעיר גם מהסיפור הידוע (שמביא כ"ק אדנ"ע בחסידות<sup>177</sup>) שהבעש"ט אמר שהי' יכול לעלות בסערה השמימה כמו אליהו הנביא<sup>178</sup>,

---

169) תדב"א פ"א.	175) שיחת ש"פ תצוה ס" (לעיל ע' ...).
170) בשילוב המשך הביאור בשיחת ש"פ	וש"נ.
תשא, ושיחת פורים תשל"ג.	176) ראה סנהדרין לו, סע"א. רמב"ם הל'
171) שבת י"א, א.	סנהדרין פ"א ה"ז.
172) משלי ג, יח. וראה זח"ג שם.	177) המשך תער"ב ח"ג ע' א'רנז. וראה
173) ברכה לג, יח ובפרש"י.	גם כש"ט בהוספות סש"א"ב. וש"נ.
174) תצוה כח, יו"ד.	178) מלכים"ב ב, יא.

אלא שרצה לעבור את הענין ד"עפר אתה ואל עפר תשוב" 179 — דלכאורה עפ"ז קשה על אליהו הנביא: אם הענין ד"אל עפר תשוב" הוא נעלה יותר — למה אצל אלי' הנביא (שגדלה הפלאת מעלתו במדרשי חז"ל, ועוד יותר בחלק הסוד שבתורה) היתה תכלית השלימות באופן שעלה בסערה השמימה! — אך הענין הוא (כמשנ"ת פעם בארוכה 180) שהדבר תלוי בכל נשמה לפי אופן עבודתה כו'.

לט. וההוראה מזה 181:

דובר בארוכה בהתוועדות של יו"ד שבט 182 בענין "מאן מלכי רבנן" 183, שבכח התורה ("רבנן"), נעשה יהודי "מלך" ובעה"ב בעולם לשנות המציאות (כדרשת הירושלמי 184 על הפסוק 185 "לא-ל גומר עלי", שבכח פסק הסנהדרין לשנות דבר שכבר הי' בעבר, שיחזור לאיתנו וכו'); וכיון שכל אחד מישראל מחוייב בלימוד התורה, נמצא, ש"בכח" הרי הוא "מלך".

ועד שאפילו תינוק בן יומו שאינו שייך עדיין למלכות — הרי כיון שעל כל אחד מישראל נאמר 186 "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש", ע"י מתן תורה, הנה "בכח" נעשה הדבר מיד ביום הוולדו, משיצא לאויר העולם, אלא ש"בפועל" מתגלה הדבר לאחר זמן.

ועד שגם מי שבמשך כל ימי חייו לא יהי' במעמד ומצב של התנשאות — לא רק שלא יהי' מלך על כל בניי, אלא אפילו לא ענין של התנשאות של "שר", או שר שהוא עבד לשר שעל גביו וכו' וכו' — הנה גם אצלו ישנו ענין המלכות.

וכיון ש"כל מה שברא הקב"ה בעולמו לא ברא דבר אחד לבטלה" 46, הרי מובן, שצריך לנצל זאת, כיון שזה נוגע לו לעבודת ה'. ונתבאר בארוכה (ועתה בקצרה עכ"פ) שיש בזה דרגות על גבי דרגות:

לכל לראש — בנוגע לירידת הנשמה למטה, שנקראת בשם ירידה, "מאיגרא רמה לבירא עמיקתא" 187, לפי שקודם הירידה נאמר עלי' "חי

183) ראה גיטין סב, סע"א. זח"ג רנג, ב

179) בראשית ג, יט.

180) ראה תו"מ חס"ח ע' 342 הערה (ברע"מ).

184) כתובות פ"א ה"ב. וש"נ.

156. וש"נ.

185) תהלים נו, ג.

181) הבא לקמן — בקיצור בלקו"ש

186) יתרו יט, ו.

(שבפנים) הנ"ל ע' 379 ואילך.

187) ע"פ לי' חז"ל — חגיגה ה, ב.

182) ס"ז ואילך; סכ"א ואילך (לעיל ע'

ואילך; ע' ואילך).

הוי' גו' אשר עמדתי לפניו"<sup>188</sup>, שזוהי עבודה עצומה שנקראת בשם "עמידה" — "אין עמידה אלא תפלה"<sup>189</sup>, ואח"כ ירדה ל"בירא עמיקתא", ששם לא יודעים מאומה... כידוע הפתגם בזה שלמטה ענין האלקות הוא בהתחדשות<sup>190</sup>.

והסיבה לכך שהנשמה יורדת ממדריגתה היא — לא כדי לתקן את עצמה, כמבואר בתניא<sup>191</sup> (מעץ חיים<sup>192</sup>) ש"הנשמה עצמה אינה צריכה תיקון כלל", כיון שהיא כבר מתוקנת, אלא כדי לתקן את הגוף ונפש הבהמית — עי"ז שנעשית בבחי' מלך, למלוך ולשלוט עליהם.

והרי זהו גם כללות ענין המלך — שמצד עצמו הוא במעמד ומצב ש"משכמו ומעלה גבוה מכל העם"<sup>193</sup>, ומה שמקבל על עצמו ענין המלכות, הרי זה ירידה עבורו — בדוגמת "מלכותא דרקיעא"<sup>194</sup>, שענין המלכות נחשב לירידה, ועל זה אמרו רז"ל<sup>195</sup> "במקום גדולתו שם אתה מוצא ענוותנותו", ועד שיש צורך בבקשה שיהי' הענין ד"תמליכוני עליכם"<sup>196</sup>.

ועד"ז לאחריו כן כשבא לחיי נישואין ונעשה בעל משפחה, שאז ניתוסף הענין ד"להיות כל איש שורר בביתו"<sup>197</sup> [שהרי כך צריך להיות, כמארז"<sup>198</sup> " איזהו אשה כשרה שעושה רצון בעלה" ] — שבשביל שררה זו צריך לוותר מעניניו ולהיות במעמד ומצב שנקרא "חתן", ע"ש דברי הגמרא<sup>199</sup>: "נחית דרגא נסיב איתתא" [שלכן יש צורך בכל הענינים של שמחה כדי לשמח חתן וכלה<sup>200</sup>], כי, כדי שיוכל להעלות את הכלה, צ"ל תחילה הירידה ד"לכה דודי לקראת כלה"<sup>201</sup>, ודוקא אז יהי' ענין הברכה — "ויברך אותם ויקרא את שמם אדם"<sup>202</sup>.

ולאחרי הענין דחיי משפחה, שבזה מחוייב כל אחד אחד —

195 ( מגילה לא, א. וראה תו"א מקץ לב, ג. ובכ"מ.  
196 ( ר"ה טז, סע"א. וש"נ.  
197 ( אסתר א, כב.  
198 ( תדבא"ר פ"ט. רמ"א אה"ע סוס"ט.  
199 ( יבמות טג, א.  
200 ( ראה מאמרי אדהאמ"צ דרושי חתונה ח"א ע' כה. אוה"ת משפטים ע' א'שיא. סה"מ תרנ"ב ע' קלט. ועוד.  
201 ( בסדר "קבלת שבת".  
202 ( ראה לקמן סנ"ב.

188 ( מלכים-א יז, א. ועוד. וראה לקו"ש חכ"ה ע' 147 הערה 53. וש"נ.  
189 ( ברכות ו, ב. וש"נ.  
190 ( ראה המשך תער"ב ח"ב ס"ע תתקלד [ח"ד ע' אירסט] ואילך. סה"מ תש"ו ע' 30. ועוד.  
191 ( פל"ז (מח, ב).  
192 ( שכ"ו ספ"א.  
193 ( שמואל-א ט, ב. וראה אוה"ת וירא (כרך ד) תשסד, ב. שה"ש (כרך ב) ע' תיד ואילך. ועוד.  
194 ( ברכות נח, א.

ניתוסף המעמד ומצב שממנים אותו להיות "ראש" ו"עסקן ציבורי" באיזה מינוי שיהי" (והרי "אפילו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליי" (194), שאז אינו יכול להתמסר להתעסקות בשלימות עצמו, כיון שצריך לחשוב אודות "דובר שלום לכל זרעו",

— שהרי אי אפשר שיהיו שני הענינים ביחד,

[אא"כ יתוסף אח"כ בתור מתנה מלמעלה, וכידוע תורת הבעש"ט (השביעית משבעת התורות): אתם נשיאי ישראל שמניחים תורתכם ועבודתכם בשביל ההתעסקות בטובת ישראל, "וואָס וועט זיין מיט אַיך"....],

ועד שאיתא בגמרא<sup>204</sup> "הטל עליהן צרכי ציבור והן כלין מאליהן", היינו, שע"ז יבטל הענין ד"ויתנבאו ולא יספּו"<sup>205</sup> (נבואתם כלה<sup>206</sup>), ואעפ"כ, הונח אצל יהושע (שהי' מנהיג ישראל) שזהו הסדר ע"פ תורה, דאל"כ, לא הי' מציע זאת, והתורה לא היתה מספרת זאת — ואעפ"כ, צריך לוותר על שלימות עצמו בשביל טובת הרבים — ע"ד הוויתור על העילוי לעלות בסערה השמימה בשביל הענין ד"אל עפר תשוב".

מ. ועל זה בא הלימוד מהנהגת מרדכי:

בתחילה נמנה לאחרי ארבעה, והי' "רצוי לכל אחיו", ולאחרי שנעשה "משנה למלך אחשורוש", נעשה "רצוי (רק) לרוב אחיו", לפי ש"פירשו ממנו מקצת סנהדרין", ואעפ"כ וויתר על זה והמשיך בעסקנותו בתור "משנה למלך אחשורוש", בגלל הצורך להיות "דובר שלום לכל זרעו", הן לאלו ששייכים ל"ישכר" והן לאלו ששייכים ל"זבולון", וגם לאלו שלמטה משניהם כו'.

וענין זה נקבע בתורה — כדי שידעו לדורות שכך צ"ל הסדר, אע"פ שבגלל זה מעבירים אותו לדרגא רחוקה יותר, בדוגמת ירידת הנשמה ל"בירא עמיקתא", ועד"ז בנוגע לירידה מההנהגה באופן ד"תורתו אומנתו" לעניני עסקנות ציבורית בשביל טובת הרבים.

הן אמת שיש קושי בדבר, שבשעה שצריך לעבור מההתעסקות בטובת עצמו (טובה אמיתית) להתמסר לטובת הזולת, מתחיל היצ"ט

(205) בעלותך שם, כה.

(206) תוד"ה והם — סנהדרין שם.

(203) ראה כש"ט בהוספות ס"ג. וש"נ.

(204) סנהדרין יז, א. הובא בפרש"י עה"ת

בעלותך יא, כה.

לזעוק שעי"ז יחסר לו (לכאורה) בשלימות עצמו; אך על זה ישנו המענה, שבשביל להיות "דובר שלום לכל זרעו", הסכים מרדכי לכך "פירשו ממנו מקצת סנהדרין", ואדרבה: הנהגתו היתה ע"פ הפסק של רוב סנהדרין.

וכמדובר כמ"פ שהענין ד"יחיד ורבים הלכה כרבים<sup>207</sup> הוא (לא רק שכך צ"ל הנהגת הרבים, אלא זוהי) הלכה גם עבור היחיד, וכיון שזוהי הלכה עבור היחיד, הרי זה סימן שסו"ס הרי זו גם טובת היחיד, כי, אם אינו עושה כן, הרי זה נגד תורת אמת, שזהו היפך טובתו — לא בתור גזירה, שהרי זה (לא ענין של "חוקה", אלא) ענין שקשור עם מצוות שכליות.

מא. ויש להוסיף ולהבהיר בנוגע לקושי שבדבר, שהולך וגדל משלב לשלב:

בשעה שהוא במעמד ומצב של "ראש" בחוג מסויים שמנהיג אותו, ואח"כ "מן שמיא מנו לי" להתעסק בטובת חוג גדול יותר, אזי בל ימלט שלא יחסר בשימת לבו לטובת החוג שהתעסק עמו לפניו, ועד שיכול להיות ששם יהי מזה היזק — בדוגמא שמצינו אצל מרדכי, שהתורה מגלה ש"פירשו ממנו מקצת סנהדרין", ואעפ"כ עשה זאת.

והענין בזה — שכיון ש"מן שמיא מנו לי", הרי זה סימן שהוא לא שייך ל"מקצת סנהדרין" ש"פירשו", אלא אל הרוב שסברו שצריך להתנהג כן.

וכדי לדעת אם "מן שמיא מנו לי", או שזה מצד הלעו"ז כו' — הנה הברור בזה הוא כשרואים מי נעמד נגד זה: אם היצ"ט נעמד נגד פעולות אלו — הרי זה סימן שזהו נסיון שצריך להמנע ממנו; אבל אם נעמד היצה"ר וכת דילי' — הרי זה סימן שאין לו ברירה, וצריך לוותר על טובת עצמו כדי לנסות לפעול לטובת הרבים, אע"פ שעי"ז יכול להיות חסרון בטובת החוג שהי' שייך אליו לפניו.

מב. ויש להוסיף בתור מאמר המוסגר,

— ובהקדמה, שכיון שנמצאים בפורים, יש לקוות שלא יבוא מזה ענין של מחלוקת ומריבה נגדי, והדבר לא יזיק לאף אחד (כנ"ל סכ"ד), ואולי יעזור למישהו, ועכ"פ מידי ספק לא יצא —



זוהו אחד הקשיים שישנם עכשיו בענין של "מפלגה", כמדובר כמ"פ<sup>208</sup> שמתאים על זה לשון התורה<sup>209</sup> "ארץ אוכלת יושבי":

מנהיג של מפלגה שממלא תפקידו באופן שמשאו ומתנו באמונה, ואח"כ באה לידו אפשרות לעשיית טובה שאינה נוגעת למפלגה שלו, אלא לחוג גדול יותר — הרי זה נסיון הכי גדול, להתחיל לחשוב ולהתבונן כיצד לעסוק בדבר לטובת הרבים, מבלי להיות מושפע מטובת המפלגה שלו.

וענין זה נוגע במיוחד לנבחרים בארצנו — ששם מתנהל כל ענין באמצעות מפלגה, שישנם אנשי המפלגה שבוחרים בהם ומושיבים אותם על "כסא", והם אלו שצריכים לעסוק בטובת הכלל.

ומבלי הבט על כך שזוהו נסיון שקיים כבר ריבוי שנים — הנה רובם לא היו יכולים עד עתה לעמוד על מדת האמת, להשתחרר ולוותר על טובת המפלגה בשביל טובת כל המפלגות!

והצער בזה — שכן הוא לא רק במפלגות שיסודתם בעניני חול, אלא גם במפלגות שיסודתם — עכ"פ לפי הכרותם — קשורה עם דת ותורה!

ולדוגמא — מה שאירע עם החוזה הידוע בנוגע לילדי טהרן (והחוזה שלאח"ז הנקרא בשם "מפתח"), שוויתרו על כו"כ מבנ"י, ובלבד שמקצתם יכנסו לרשות המפלגה שלו, שע"ז יתוסף בעניני המפלגה.

ואם לכתחילה היו יכולים לחשוב שמזה תהי' תועלת עכ"פ למפלגה, אע"פ שיגרום הזיק הרבים — הנה במשך השנים ראו שהדבר הזיק גם למפלגה, לדמות המפלגה, ליציבותה, ולכבוד ויקר שיש למפלגה בתוך העם, כשיודעים, שכדי שיתוספו אצלם שלשה ילדים, ויתרו על שלושים ילדים, שלא ללחום עבורם וכו' וכו', ואין כאן המקום להאריך בזה.

ועד"ז יש לדאבוננו כמה ענינים הקשורים עם בטחון של 3 מליון יהודים, ועד עכשיו, בדרך הטבע, צריכים להחליט בזה מספר אנשים שקשורים עם מפלגות, ולדאבוננו, למרות השתדלותם, הנה עד עתה אינם יכולים, רח"ל, להשתחרר ולהחליט לטובת 3 מליון יהודים, אע"פ שכפי שנראה להם, יזיק הדבר לאנשי המפלגה!

מג. ויה"ר שיספיקו גם מילים ספורות אלו,

— שהרי הם בעצמם יודעים זאת, ללא צורך באריכות הביאור, ודי רק להזכיר זאת בעת רצון, כאשר אפילו המן מודה שצ"ל ברכות למרדכי, ועד למעמד ומצב "דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי"<sup>42</sup> (כפי שנעשה בדרך הטובה כו') —

ויתקבלו הדברים בדרך טובה — שאלו שצריכים להחליט, יסיחו דעת לגמרי (לא רק מטובת עצמם, דמאי קמ"ל, שהרי זה דבר הפשוט, אלא גם) מטובת המפלגה, ויחשבו רק אודות טובתם של 3 מליון יהודים, שהקב"ה שומר וישמור אותם,

— כמ"ש<sup>210</sup> "הנה לא ינום ולא יישן נובפרט ע"פ מ"ש במגילה<sup>211</sup>: "בלילה ההוא נדדה שנת המלך", ואמרו רז"ל<sup>212</sup> שקאי על "שנת מלכו של עולם" [שומר ישראל", ששומרם מכל דבר בלתי־רצוי —

בדרך הטבע; ואם אי אפשר בדרכי הטבע — הרי בפורים לא תופס מקום הצורך בנס, ובפרט כשישנו הענין ד"עד דלא ידע" — למטה, וע"פ מ"ש<sup>213</sup> "מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל", בודאי שגם למעלה נעשית ההנהגה ד"עד דלא ידע", אלא שבא בדרך הנכונה כו',

ובאופן ש"נפל פחד מרדכי (ו"פחד היהודים") עליהם כי .. שמעו הולך בכל המדינות"<sup>214</sup>, ועד ש"ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר", ככל הפירושים, ועאכו"כ ש"ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר"<sup>1</sup> כפשוטו של מקרא, למטה מעשרה טפחים.

\* \* \*

(213) תהלים קמז, יט. וראה שמו"ר פ"ל,

ט.

(214) אסתר ט, ג"ד (שם ח, יז).

(210) תהלים קכא, ד.

(211) אסתר ו, א.

(212) מגילה טו, סע"ב. יל"ש אסתר עה"פ

(רמז תתננו בתחלתו).

## הוספה

בי"ה, כ' אדר תשכ"א  
ברוקלין

הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ  
בעל מרץ ורב פעלים וכו'  
מוה' דוד נתן שי'

שלום וברכה!

נעם לי לקבל הודעתו מביאתו שלום מאה"ק ת"ו, ובודאי הכוונה גם עם זוגתו תחי'.

ויהי רצון אשר אורא דארץ ישראל ימשיכו אתו עמו גם לכאן, וע"ד המבואר באגרת הקדש לרבנו הזקן סוף סימן כז' בהנוגע לאויר גן עדן, המתפשט סביב כל אדם, והתעוררות הביקור בארץ אשר עיני ה"א בה מראשית השנה ועד אחרית שנה, תומשך בפעולות כאן עד להוספה בעניני יהדות תורה ומצותי'.

ויהי רצון שפעולות האמורות של כאו"א בתכ"י תמשיכנה בקרוב קיום היעוד, עתידה ארץ ישראל שתתפשט בכל הארצות.

והרי נמצאים אנו בחדש אדר, אשר ככתוב ורבים מעמי הארץ מתיידיים, שנרמז בזה אשר כל הענינים המונעים ומבלבלים לא רק שלא יסתירו ויעלימו אלא שעוד יהפכו למסייעים.

בברכה לבשו"ט.




---

מוה' דוד נתן: לעסער, ברוקלין. אגרות נוספות אליו — אג"ק ח"ה אגרת א'שטז. חכ"ב אגרת ח'תקנט, ובהנסמן בהערות שם.

אורא דארץ ישראל: לשון חז"ל — ב"ב קנח, ב.

באגרת הקדש לרבנו הזקן סוף סימן כז': בהביאור — קמז, רע"א.

לאויר גן עדן, המתפשט סביב כל אדם: עש"מ (לרמ"ע מפאנו) מאמר חקו"ד ח"ב פי"ב. — נסמן באגה"ק שם.

בארץ אשר עיני ה"א בה גו': עקב יא, יב.

היעוד, עתידה ארץ ישראל שתתפשט בכל הארצות: ראה ספרי ר"פ דברים. פסיקתא רבתי פ' שבת ור"ח (ג). יל"ש ישעי' רמז תקג. נתבאר בלקו"ת מסעי פט, ב.

ככתוב ורבים מעמי הארץ מתיידיים, שנרמז בזה כו': אסתר ח, יז. וראה גם אג"ק ח"כ אגרת ז'תרט\*. ובכ"מ.

## לעילוי נשמת

הרה"ח הרה"ת אי"א נוי"נ עוסק בצ"צ  
שליח כ"ק אדמו"ר זי"ע למדינת אילינוי  
ר' דניאל יצחק ע"ה  
בן – יבדלח"ט – הת' ר' אפרים שליט"א  
נלבי"ע ב' אדר-שני ה'תשע"ד  
מאסקאוויץ  
ת' נ' צ' ב' ה'



נדפס על ידי ולזכות משפחתו  
שיחיו לאורך ימים ושנים טובות